

## Община Аксаково

**Весела Величкова, водещ финансов анализатор**  
v.velichkova@bcra-bg.com

**Силвия Берова, финансов анализатор**  
berova@bcra-bg.com

	Първоначален рейтинг 04.02.2015
Кредитен рейтинг на община Аксаково	
Дългосрочен рейтинг:	<b>BB+</b>
Перспектива:	<b>Стабилна</b>
Краткосрочен рейтинг:	<b>B</b>
Дългосрочен рейтинг по национална скала:	<b>A- (BG)</b>
Перспектива:	<b>Стабилна</b>
Краткосрочен рейтинг по национална скала:	<b>A-1 (BG)</b>

„БАКР - Агенция за кредитен рейтинг“ (БАКР) е третата пълноправна рейтингова агенция в ЕС, регистрирана съгласно Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа. Присъдените от БАКР кредитни рейтинги важат в целия ЕС и са изцяло равнопоставени с тези на останалите признати от Европейския орган за ценни книжа и пазари агенции, без териториални или други ограничения.

„БАКР – Агенция за кредитен рейтинг“ (БАКР) присъжда на община Аксаково следните рейтинги:

- **Дългосрочен кредитен рейтинг BB+, перспектива: стабилна, краткосрочен кредитен рейтинг B;**
- **Дългосрочен рейтинг по национална скала A-, перспектива: стабилна, краткосрочен рейтинг по национална скала A-1**


Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на кредитен рейтинг на община ([http://www.bcra-bg.com/files/file\\_318.pdf](http://www.bcra-bg.com/files/file_318.pdf)).

За изработването на кредитния доклад и присъждането на кредитен рейтинг е използвана информация от оценяваната община, Министерство на финансите, Национален Статистически Институт, Агенция по заетостта, база данни на БАКР, консултанти и други източници на публична информация.

През наблюдавания период (2009-06.2014г.) икономиката на България е под въздействието на ефектите от кризата и икономическата активност е все още слаба. През последната година се наблюдава бавно и колебливо възстановяване, силно зависимо от обема на износа (основно от темповете на възстановяване на икономиката на ЕС), нарастваща безработица, ниско вътрешно потребление и инвестиционна активност.

През последните години настъпват редица промени в нормативната база, касаеща дейността на общините, като сред най-съществените е приемането на Закона за публичните финанси (обнародван на 15.02.2013г.). Новият закон урежда бюджетната рамка, общото устройство и структурата на публичните финанси, като дефинира обхвата, структурата и основните показатели на консолидираната фискална програма, фискалните правила и ограничения, режима на сметките за средствата от Европейския съюз, отчетността на бюджетните организации, и др. Законът влиза в сила от началото на 2014г. и отменя Закона за устройството на държавния бюджет и Закона за общинските бюджети.

Икономическата криза се отразява и върху общинските бюджети както в приходната, така и в разходната част, като през последните 1-2 години се наблюдава слабо подобрение. Общите приходи на общините в страната като цяло следват низходяща тенденция до 2012г.

	<b>КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ</b> <b>Община Аксаково</b> Кредитен рейтинг*: BB+/B (перспектива: стабилна) Национален рейтинг*: A-/A-1 (перспектива: стабилна) <b>04.02.2015г.</b>
<b>Евлоги Георгиев 95, ет. 1</b> гр. София 1142	<b>тел.:(+359-2) 987 6363</b> <b>www.bcra-bg.com</b>

*\*Дългосрочен / краткосрочен*

(13.5% спад за периода 2009-2012г.), след което през 2013г. е отбелязан ръст от 11.4%. В собствените приходи положителна промяна се наблюдава още през 2011г. (ръст 9.5% спрямо предходната година), но следва да се има предвид, че отчасти това се дължи на предприетите засилени мерки от общинските ръководства за повишаване на събираемостта. В значителна степен кризата засяга приходите от продажба на имущество, които за периода 2009-2012г. се свиват кумулативно с 32.1% и едва през 2013г. отчитат ръст от 21.0%.

Текущите разходи за местни дейности и дофинансиране на държавните дейности също следват низходяща тенденция до 2012г. (кумулятивен спад за 2009-2012г. 19.3%), след което през 2013г. отбелязват повишение от 5.6%. Спадът в капиталовите разходи също продължава до 2012г. (кумулятивно за 2009-2012г. 56.5%) и едва през 2013г. се наблюдава ръст от 15.1%.

Община Аксаково е разположена в Североизточна България в границите на област Варна. Площта ѝ е 461 кв.км. и представлява 12.4% от територията на Варненска област, 8% от територията на черноморското крайбрежие и 0.42% от територията на страната. Общината има излаз на Черно море – ивица с дължина 4 км. През територията на общината минава автомагистрала Хемус, в близост се намират пристанища „Варна – Запад“, „Варна – Изток“, международното летище Варна, както и Фериботен комплекс.

След спад през предходните две години през 2013г. населението в общината отчита ръст от 0.7%, за разлика от негативното изменение на населението в страната (-0.5%). Като цяло гъстотата на населението в общината е по-ниска спрямо средната за страната и през последните три години нивото ѝ почти не се променя. Делът на трудоспособното население в Аксаково и малко по-нисък спрямо средния за България, за сметка на по-висок дял на под-трудоспособното.

Произведената от предприятията в общината продукция нараства през последните години, като само за 2013г. ръстът е 13.8%. Сходна динамика следват и инвестициите в ДМА на предприятията, които за 2013г. се повишават с 15.3%. И по двата показателя водещ отрасъл е преработващата промишленост.


През последните две години община Аксаково реализира положителен оперативен резултат, като за 2013г. той е със 77.8% по-голям от отчетения за предходната година. За разлика от 2012г. през 2013г. резултатът от инвестиционна дейност е отрицателен, но се покрива изцяло от оперативния излишък.

Приходите за местни дейности на общината през 2013г. отчитат съществен спад (33.1%), който обаче е по линия на субсидиите и трансферите, докато собствените приходи нарастват с 16.9% на годишна база. Това води до повишаване и на дела им в приходите за местни дейности, който достига 81.4% - най-високото ниво от 2009г. насам. Данъчните приходи нарастват с 21.1% през 2013г. спрямо предходната година по линия и на трите основни пера, като най-голямо е повишението при данъка върху придобиване на имущества (42.3%), който има и най-голяма тежест в данъчните приходи (43.9%).

Неданъчните приходи са доминирани от таксите с дял 79.6% за 2013г. (82.0% през 2012г.), които отбелязват ръст от 13.9%. С най-голяма тежест се запазват постъпленията от такса битови отпадъци (31.9%), при които е налице нарастване от 7.5%.

През 2013г. субсидиите и трансферите търпят значителен спад от 76.6% главно по линия на трансферите между бюджетни сметки (спад 79.8%). Следва да се има предвид, че по това перо общината отчита трансферите за изграждане на регионално депо за битови отпадъци и през 2012г. е отчетена най-голямата стойност по този параграф за годините от 2008г. насам (близо 4 млн.лв.).

След спада през 2012г. (7.5%), през 2013г. текущите разходи на община Аксаково отново нарастват на годишна база (4.6%) по линия на всички основни категории разходи. През 2008-2009г. община Аксаково разходва по 3.0-3.2 млн.лв. за инвестиции годишно, след което през следващите две години с развитието на икономическата криза размерът им се свива до 1.0-1.4 млн.лв. годишно. През 2012г. капиталовите разходи достигат рекордно ниво от близо 4 млн.лв., като това увеличение е свързано с изграждането на регионалното депо за битови отпадъци. През 2013г. размерът на капиталовите разходи е 1 055 хил.лв., което представлява годишен спад от 73.3%. За първите шест месеца на 2014г. общината е

	<b>КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ</b> <b>Община Аксаково</b> Кредитен рейтинг*: BB+/B (перспектива: стабилна) Национален рейтинг*: A-/A-1 (перспектива: стабилна) <b>04.02.2015г.</b>
<b>Евлоги Георгиев 95, ет. 1</b> гр. София 1142	<b>тел.:(+359-2) 987 6363</b> <b>www.bcra-bg.com</b>

*\*Дългосрочен / краткосрочен*

разходвала 243 хил.лв., което е сравнимо със същия период на предходната година (231 хил.лв.).

Община Аксаково не отчита просрочени задължения към 06.2014г., което представлява положителен фактор.

Структурата на разходите по функции през последните пет години е доминирана от разходите за благоустройство. Най-висок е дялът им през 2012г. (65.2%), а най-нисък – през 2010г. (34.8%).

Основната промяна в структурата на разходите през 2013г. спрямо предходната година е свързана със свиването на разходите за благоустройство (по линия на капиталовите), които намаляват с 60.6% спрямо 2012г.

Текущите разходи за благоустройство през 2013г. се понижават за втора поредна година, но остават доминиращи с дял 42.3%. Както и в предходните няколко години най-много средства са разходвани за чистотата (44.0%), като средствата тук нарастват с 13.9%. Следващи по значимост са разходите за дейности по управление на отпадъците (16.8%, ръст 4.6%) и разходите за поддръжка на уличната мрежа (16.1%, спад 56.3%).

Понижението при капиталовите разходи за благоустройство през 2013г. е 90.7% на годишна база и то е основната причина за промените в цялостната разходна структура от гледна точка на разпределението по функции. Следва да се има предвид, че големият спад е отчетен спрямо висока база: през 2012г. общината реализира значителни капиталови разходи във връзка с изграждането на регионалното депо за битови отпадъци (2 827 хил.лв.). Все пак нивото от 302 хил.лв. на капиталовите разходи е най-ниското, отчетено от 2008г. насам.

Спадът в разходите по изграждането на депото за битови отпадъци е свързан със забавянето на проекта по линия на проблеми с отчуждителни процедури на имоти. Площадката на депото е разположена в непосредствена близост до старото сметище при с. Вълген и ще се използва още от общините Варна и Белослав. В началото на октомври 2013г. е взето решение за закриване на старото депо заради потенциална опасност от замърсяване на подпочвените води. В края на същия месец


са започнали фактическите дейности на обекта, а изпълнението следва да приключи в края на октомври 2015г. Други важни проекти в процес на изпълнение са:

- „Подобряване на градската инфраструктура за питейни и отпадъчни води в гр. Аксаково“ по ОП „Околна среда“ на стойност 13 483 хил.лв. (с начална дата август 2012г.);
- „Подобряване на водоснабдителната мрежа в с. Кичево, община Аксаково“ на стойност 1 351 хил.лв. по Програма за развитие на селските райони.

Сравнителният анализ, изготвен от БАКР, съпоставя основни финансови показатели на община Аксаково (изчислени на глава от населението) със средните за страната, както и със стойностите на група общини със сходен брой население. Данните показват, че община Аксаково се позиционира благоприятно по разгледаните показатели в сравнителен план.

Кмет на община Аксаково през анализирания период е г-н Атанас Стоилов. Той заема кметския пост от 1999г., като е избран за четвъртия си мандат на местните избори през октомври 2011г. на I тур със 72.4% от гласовете. От ноември 2013г. в структурата на управление е включен още един заместник-кмет, с което зам.-кметовете стават трима. Новият зам.-кмет – Румяна Радилова – е с ресор Екология. В общината е изградено обслужване „на едно гише“ за гражданите, като стремежът на ръководството е към повишаване на дела на услугите, предоставяни по електронен път. За 2013г. при данък недвижими имоти е постигната събираемост над 100%, а при такса битови отпадъци – 61%.

БАКР изготвя финансова прогноза на общината за периода 2014-2016г. Получените резултати показват, че при развитие, сходно с прогнозираното, община Аксаково ще реализира както положителен оперативен резултат, така и положителен свободен паричен поток през целия прогнозен период.

	<b>КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ</b> <b>Община Аксаково</b> Кредитен рейтинг*: BB+/B (перспектива: стабилна) Национален рейтинг*: A-/A-1 (перспектива: стабилна) <b>04.02.2015г.</b>
<b>Евлоги Георгиев 95, ет. 1</b> гр. София 1142	<b>тел.:(+359-2) 987 6363</b> <b>www.bcra-bg.com</b>

\*Дългосрочен / краткосрочен

**Основни финансови показатели в лева**

(лева)	юни.14	2013	2012
Приходи за местни дейности, в т.ч.	2 671 666	6 203 580	9 268 000
Собствени приходи	1 992 811	5 047 112	4 316 306
- данъчни приходи	879 415	1 703 172	1 405 881
- неданъчни приходи	1 113 396	3 343 940	2 910 425
Субсидии и трансфери за местни дейности	678 855	1 156 468	4 951 694
Капиталови разходи	243 324	1 055 030	3 951 319
Оперативен резултат	392 438	1 468 883	825 990
Оперативен резултат преди лихви	401 363	1 468 883	825 990
Резултат от инвестиционна дейност	38 876	-332 177	646 685
Дефицит/излишък за местни дейности	431 314	1 136 706	1 472 675